

Postanowienie z dnia 27 listopada 1998 r.

I PZ 55/98

Nie jest dopuszczalne świadczenie pomocy prawnej na rzecz osób fizycznych przez radcę prawnego, wykonującego zawód w ramach spółki z o.o. i pozostającego z nią w stosunku pracy, także w okresie jednego roku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 75, poz. 471 ze zm.).

Przewodniczący: SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Zbigniew Myszkowski, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 listopada 1998 r. sprawy z powództwa Mieczysława D. przeciwko [...] Zakładom Metalowym „I.-D.” w I. o wznowienie postępowania, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 marca 1998 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 17 marca 1998 r. [...] odrzucił kasację powoda - Mieczysława D. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 grudnia 1997 r. oddalające jego zażalenie na postanowienie Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z dnia 30 września 1997 r. odrzucające skargę powoda o wznowienie postępowania w sprawie [...]. W uzasadnieniu postanowienia o odrzuceniu kasacji Sąd Apelacyjny w Gdańsku podniósł w szczególności, że jakkolwiek kasację w imieniu powoda wniósł pełnomocnik będący radcą prawnym, to jednak w danym wypadku nie był on uprawniony do wniesienia kasacji. Bowiernie do postanowienia art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach praw-

nych (Dz.U. Nr 19, poz. 145 ze zm.), w brzmieniu nadanym mu przez art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 75, poz. 471), radca prawny może świadczyć pomoc prawną osobom fizycznym tylko w ramach wykonywania zawodu w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce jawnej lub cywilnej, albo w spółce komandytowej i to pod warunkiem, że nie pozostaje jednocześnie w stosunku pracy. Tymczasem radca prawny, który w imieniu powoda wniósł kasację, wykonywał zawód radcy prawnego w Kancelarii Adwokacko-Radcowskiej „S.-L.” Spółka z o.o. w B. i równocześnie pozostawał w stosunku pracy z tą Spółką.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 marca 1998 r. [...] pełnomocnik powoda wniósł o jego uchylenie i o merytoryczne rozpoznanie kasacji. W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik powoda podniósł, że zgodnie z dyspozycją art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw, działające w chwili wejścia w życie spółki, świadczące pomoc prawną, obowiązane są w terminie jednego roku od dnia jej wejścia w życie (a ustawa ta weszła w życie w dniu 15 września 1997 r.) dostosować swoją formę, skład osobowy i przedmiot działalności do przepisów tej ustawy albo zakończyć działalność w zakresie świadczenia pomocy prawnej”. Pełnomocnik powoda wywodzi stąd swe uprawnienie do wykonywania pomocy prawnej także na rzecz osób fizycznych aż do dnia 15 września 1998 r. (jeden rok od dnia wejścia w życie powołanej ustawy) w ramach działalności prowadzonej w Kancelarii Adwokacko-Radcowskiej „S.-L.” Spółki z o.o., która jest dla niego dotychczas równocześnie jedynym miejscem wykonywania zawodu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. Nr 19, poz. 145 ze zm.) w brzmieniu ustaloną ustawą z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 1997 r. Nr 75, poz. 471) i obowiązującym od dnia 15 września 1997 r., określa prawnie dopuszczalne formy, w jakich może być wykonywany zawód radcy prawnego, a mianowicie: w ramach stosunku pracy, na podstawie umowy cy-

wilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce jawnej lub cywilnej z wyłącznym udziałem radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, względnie w spółce komandytowej, w której komandytariuszami są wyłącznie radcowie prawni lub radcowie prawni i adwokaci, przy czym wyłącznym przedmiotem działalności takich spółek jest świadczenie pomocy prawnej. Ponieważ uprzednio (tzn. do dnia 15 września 1997 r.) obowiązujące przepisy ustawowe dopuszczały świadczenie pomocy prawnej przez radców prawnych i adwokatów także w formie innych spółek aniżeli wymienione w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, przeto przepisem intertemporalnym wprowadzony został równocześnie obowiązek ustawowy dostosowania formy, składu osobowego i przedmiotu działalności tych spółek do wymagań określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych albo zakończenia przez te spółki prowadzenia działalności w zakresie świadczenia pomocy prawnej, nie później aniżeli w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (art. 10 ust. 1 tej ustawy). Niezależnie od tego, art. 8 ust. 2 stanowi, że świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego na rzecz osób fizycznych jest dopuszczalne, o ile spełnione zostaną łącznie dwa warunki prawne: po pierwsze - radca prawny świadczy pomoc prawną wyłącznie w ramach wykonywania przezeń zawodu w kancelarii radcy prawnego względnie w spółce jawnej lub cywilnej z wyłącznym udziałem radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, albo w spółce komandytowej, w której komandytariuszami są wyłącznie radcowie prawni lub radcowie prawni i adwokaci, przy czym wyłącznym przedmiotem działalności takiej spółki jest świadczenie pomocy prawnej; oraz po drugie - radca prawny nie pozostaje równocześnie w stosunku pracy. W tym zakresie ustawa nie dopuszcza jakichkolwiek wyjątków. Oznacza to, że nie jest dopuszczalne świadczenie pomocy prawnej na rzecz osób fizycznych przez radców prawnych, którzy wykonują zawód w innych dotychczas działających spółkach, których dotyczy art. 10 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Jest poza sporem, że w rozpoznawanej sprawie w charakterze pełnomocnika powoda - Mieczysława D. kasację wniósł radca prawny wykonujący zawód w Kancelarii Adwokacko-Radcowskiej „S.-L.” Spółce z o.o., w której był równocześnie zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Dlatego nie ulega wątpliwości, że skarga podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 393⁵ KPC), bowiem radca prawny

wnoszący kasację nie czynił zadość obu określonym w art. 8 ust. 2 ustawy o radcach prawnych wymaganiom prawnym warunkującym dopuszczalność świadczenia pomocy prawnej na rzecz osób fizycznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 373 w związku z art. 397 § 2 oraz art. 393¹⁹ KPC orzekł jak w sentencji.

=====